

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Davidem Kryskou ve věci

žalobce: **E. K.**, narozen X
státní příslušník Ruské federace
bytem X

zastoupen advokátem Mgr. Leonidem Kušnarenkem
sídlem Polská 1090/4, Vinohrady, Praha 2

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Nusle, Praha 4

za účasti: **N. K.**, narozena X
státní občanka České republiky
bytem X

zastoupena opatrovníkem JUDr. D. K.
bytem X

o **žalobě proti rozhodnutí** žalované ze dne 22. 11. 2023, č. j. MV-37971-22/SO-2023,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 22. 11. 2023, č. j. MV-37971-22/SO-2023, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku ve výši 24 570 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Leonida Kušnarenka.

III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah napadeného rozhodnutí

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaná žalobci podle § 77 odst. 2 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 261/2021 Sb. (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zrušila platnost povolení k trvalému pobytu, neboť je důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl ohrozit bezpečnost státu.
2. Žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatovala, že obdržela informace vztahující se k osobě žalobce (v režimu „DŮVĚRNÉ“), informacím byla přiřazena č. j. D65/2022-OAM, č. j. D16/2023-OAM a č. j. D42/2023-SO. Tyto informace podle žalované popisují skutečnosti, na základě nichž nelze než dospět k závěru, že žalobce ohrožuje bezpečnost ČR. Nežádoucí osobní jednání žalobce bylo shledáno v jeho nežádoucí činnosti, z důvodu vazeb na zpravodajské služby státu jeho původu, které jsou v rozporu s bezpečnostními zájmy ČR, a existuje důvodné nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu. Tato informace byla jediným podkladem napadeného rozhodnutí. Žalovaná nebyla oprávněna zkoumat pravdivost utajované informace, byla povinna zabývat se její věrohodností, přesvědčivostí a relevantností. Informace obsahuje popis konkrétních skutkových zjištění učiněných příslušnou službou, popisuje konkrétní jednání žalobce, včetně jeho přesného časového rámce, jednání je popsáno do detailu a působí věrohodně a přesvědčivě. Jednání žalobce je relevantní ve vztahu k důvodu napadeného rozhodnutí, kterým je nebezpečí, jež představuje pro bezpečnost ČR a jejích obyvatel. Směřuje proti nejzákladnějším hodnotám společnosti, které jsou chráněny trestním právem. Informace popisuje konkrétní jednání žalobce, která jsou schopna ve svém souhrnu přivodit nebezpečí pro ČR a její obyvatele. V informaci jsou uvedena konkrétní skutková zjištění, popisuje opakovaná jednání žalobce, kterých se měl v průběhu posledních let soustavně dopouštět. Informace zavdávají důvod se domnívat, že by žalobce mohl ohrozit bezpečnost státu i v budoucnu, což podtrhuje pravdivost údajů uvedených v informaci a nasvědčuje její věrohodnosti. Skutečnosti uvedené v utajované informaci lze podřadit pod pojem „hrozba pro bezpečnost státu“. Podle čl. 1 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění ústavního zákona č. 300/2000 Sb. (dále jen „ústavní zákon č. 110/1998 Sb.“) se ohrožením bezpečnosti rozumí ohrožení svrchovanosti a územní celistvosti státu, jeho demokratických základů a životů, zdraví a majetkových hodnot, přičemž z utajovaných informací vyplývají skutečnosti, že žalobce představuje nebezpečí pro bezpečnost ČR. Žalobce by tedy mohl být způsobilý ohrozit zájem chráněný ústavním zákonem č. 110/1998 Sb. Žalovaná s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) dále uvedla, že někdy pro závěr o existenci bezpečnostního rizika postačí zjištění, že je pravděpodobné, že příslušná zákonem předvídaná skutková podstata byla naplněna, ovšem pouze v případě, že taková eventualita je nejpravděpodobnějším vysvětlením skutkových zjištění a že se jeví být významně pravděpodobnější než jiná v úvahu připadající vysvětlení. Řízení ve věcech pobytu cizinců v EU nutně sestává z posouzení řady skutečností, různých aspektů dosavadního jednání cizince a jeho plánů do budoucna, přičemž ochrana veřejného pořádku a bezpečnosti státu musí být bez výjimky zkoumána. S ohledem na povahu národní bezpečnosti jako ústavně zaručeného veřejného

statku nemohou být jeho poživatelé (osoby přítomné na území ČR) nikdy vyloučeny z užívání tohoto statku. Podle Ústavního soudu, vychází-li rozhodnutí ve věci trvalého pobytu z utajovaných informací, rozsah jeho odůvodnění musí tuto skutečnost nutně reflektovat, jinak by byl účel utajení zmařen.

3. K námitkám žalobce uplatněným v předcházejícím správním řízení žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že podání Městskému státnímu zastupitelství v Praze neobsahovalo vyličení jakýchkoliv rozhodných skutečností, na jejichž základě by bylo možné dospět k závěru, že ve věci panuje podezření na jednání, které by bylo možné podřadit pod

skutkovou podstatu některého z trestných činů dle zvláštní části zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Předcházející správní řízení žalovaná vedla pouze se žalobcem. Žalobci byl povolen trvalý pobyt jako příslušníku třetího státu, a nikoliv jako rodinnému příslušníku občana EU, a tento pobytový status žalobce je napadeným rozhodnutím rušen. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států tak na žalobce nedopadá. Utajované informace nebyly součástí správního spisu a žalovaná ani nemohla umožnit žalobci se seznámit s jejich obsahem. Bezpečnostní složka, která informaci žalované poskytla, uvedla, že by byl účel jejího utajení zmařen, pokud by se s ní žalobce seznámil. Žalovaná o této skutečnosti učinila záznam poukazující na existenci takovéto informace jako podkladu pro vydání rozhodnutí a v obecné rovině uvedla, co z této informace vyplývá. Žalovaná nemohla žalobci poskytnout utajovanou informaci k seznámení ani mu jinak komunikovat její obsah, seznámení žalobce s těmito informacemi by zmařilo účel jejich utajení.

4. Dále se žalovaná zabývala posouzením přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života. S ohledem na nebezpečí, které žalobce podle žalované představuje, však zásah nepřiměřeným neshledala.

Obsah žaloby

5. Úvodem žalobce konstatuje, že napadené rozhodnutí je vystavěno na utajované informaci od zpravodajské služby. Je přesvědčen, že tyto informace neobsahují žádné údaje o zdrojích informací a způsobu jejich získání potřebné pro ověření jejich věrohodnosti. Zpravodajská služba takové údaje není schopna předložit. Tvrzení s odkazem na „operativní činnost“ nemůže být podkladem pro zrušení trvalého pobytu. Ze shromážděných podkladů nevyplývá důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl ohrozit bezpečnost státu. Rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu by mělo být přezkoumatelné, čili splňovat požadavky na odůvodnění. To by mělo obsahovat úvahy, jakými se žalovaná řídila, zejména v čem spatřuje důvodnost nebezpečí pro bezpečnost státu. Pouhý odkaz na informace zpravodajských služeb, jako tomu je v případě řízení o udělení státního občanství, nestačí. Pouze zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) hovoří o tom, jak získávat důkazy a jak lze dospět k odůvodnění správního rozhodnutí. Jeho obcházení by bylo porušením čl. 36 Listiny základních práv a svobod (č. 2/1993 Sb.) a čl. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.; dále jen „Úmluva“). Důvodnost nebezpečí pro bezpečnost státu měla být jednoznačně prokázána.
6. Žalobce dále uvádí, že je nutno vyvažovat legitimní zájmy na bezpečnosti státu a na plném přezkumu rozhodnutí vycházejících z utajovaných informací. Zpravodajské služby byly oprávněny předat informace o důvodném nebezpečí ze strany žalobce orgánům činným

v trestním řízení. Žalobce po celou dobu svého pobytu na území ČR nebyl v postavení osoby podezřelé, obviněné, nebyl ohledně trestné činnosti proti ČR prověřován. Žalobce podal podnět k Nejvyššímu státnímu zastupitelství a vrchnímu státnímu zastupitelství k prošetření skutečností nasvědčujících spáchání protiprávního jednání ze strany žalobce, avšak obviněn nebyl ani mu nebylo sděleno podezření. Tímto podnětem eliminoval domnělou hrozbu pro ČR. Orgánům činným v trestním řízení nic nebrání vyžádat si utajované informace a zvolit další zákonný postup. Tyto skutečnosti měla žalovaná zohlednit.

7. Žalobce namítá, že napadené rozhodnutí mohlo být vydáno pouze na základě posouzení jednotlivých případů a kvalifikovanějších úvah, ke kterým vedle pouhé možnosti ohrožení bezpečnosti přistupuje nutnost „důvodného nebezpečí“. Nejde o hypotetickou možnost. Možnost ohrožení musí být přítomná a důvodně předpokládána. Taková situace by nastala například v případě (i) odsouzení pro trestný čin s trestní sazbou trestu odnětí svobody v délce nejméně jednoho roku; (ii) důvodného podezření ze spáchání závažného trestního činu; (iii) konkrétních důvodů o úmyslu spáchat závažné trestné činy.
8. Žalobce rovněž uvádí, že jde-li o jeho vazby na zpravodajské služby státu jeho původu, jedná se o nepravdivé tvrzení, v souvislosti s nímž požádal státní zastupitelství o prošetření. Pokud je označován za osobu spojenou se zpravodajskými službami státu původu, je nutné tyto skutečnosti prověřit podle norem trestního práva. Pokud informace zpravodajských služeb nebyly potvrzeny v rámci trestně právního prověřování, je předčasné činit jakékoliv závěry. Pokud zpravodajská služba uvede, že použila určitý počet zdrojů a zhodnotí jejich spolehlivost, míra takové neurčitosti neumožňuje učinit si představu o věrohodnosti informací. Napadené rozhodnutí neobsahuje ani náznak nebezpečí pro bezpečnost ČR a jejích obyvatel ze strany žalobce. V posledním roce byl zahájen větší počet řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu, přičemž právo EU brání omezení práva pobytu založenému na důvodech generální prevence, o kterém je rozhodnuto s cílem odradit ostatní cizince, aniž by bylo přihlédnuto k osobnímu chování pachatele, trestnému činu nebo nebezpečí, které představuje pro veřejný pořádek. Žalobce je za více než 20letou historii svého pobytu na území ČR zcela bezúhonnou osobou.
9. Dále žalobce odkazuje na závěry obsažené v rozsudcích NSS ze dne 31. 8. 2023, č. j. 1 Azs 87/2023-32, a Městského soudu v Praze ze dne 16. 5. 2023, č. j. 10 A 11/2023-54, jejichž závěry jsou analogicky aplikovatelné v jeho věci. Podle žalobce by měl soud učinit dotaz na zpravodajskou službu, proč informace nebyly orgánům činným v trestním řízení postoupeny. Rovněž je namístě, aby soud doplnil dokazování a provedl výslech žalobce.
10. Žalobce se závěrem domáhá též přezkumu nezbytnosti zásahu do jeho práv včetně práva na soukromý a rodinný život. Žalobce žije na území ČR s manželkou (osoba zúčastněná na řízení) a dvěma syny, z nichž jeden je státním občanem ČR. Zároveň má žalobce na území ČR majetek.

Vyjádření žalované

11. Žalovaná ve vyjádření k žalobě navrhuje její zamítnutí. Uvádí, že informace poskytnuté bezpečnostní složkou popisují skutečnosti, podle kterých žalobce ohrožuje bezpečnost ČR. Taková skutečnost je důvodem pro zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu. Nežádoucí jednání žalobce bylo shledáno v jeho vazbách na zpravodajské služby země jeho

původu, které jsou v rozporu s bezpečnostními zájmy ČR. Existuje důvodné nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu. Informace obsahují popis konkrétních skutkových zjištění učiněných příslušnou službou, popisují konkrétní jednání žalobce, včetně jeho přesného časového rámce. Jednání je popsáno do detailu a působí věrohodně a přesvědčivě. Jednání žalobce směřuje proti nejzákladnějším hodnotám společnosti, které jsou chráněny trestním právem. Informace popisují konkrétní jednání žalobce, která jsou ve svém souhrnu schopna přivodit nebezpečí pro ČR a její obyvatele. Informace popisují opakovaná jednání žalobce, kterých se měl v průběhu posledních let soustavně dopouštět. Žalobce by tak mohl ohrozit bezpečnost státu i v budoucnu. Skutečnosti uvedené v utajovaných informacích lze podřadit pod pojem „hrozba pro bezpečnost státu“. Ten je obsažen v ústavním zákoně č. 110/1998 Sb. Z utajovaných informací vyplývají skutečnosti, podle kterých žalobce představuje nebezpečí pro bezpečnost ČR. Žalobce by svým jednáním mohl být způsobilý ohrozit zájem chráněný ústavním zákonem č. 110/1998 Sb. Pro naplnění důvodu pro zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu žalobci není rozhodující, zda se žalobce takového jednání dopouští či v minulosti dopustil, ale postačí pouze hrozba takového jednání. Obsah utajovaných informací vypovídá o tom, že žalobci musí být alespoň v části známo, co je v nich uvedeno (v nežádoucí činnosti, a to z důvodu vazeb na zpravodajské služby země jeho původu). Informace jsou z pohledu požadavků na přesvědčivost, relevanci a věrohodnost pro účely napadeného rozhodnutí dostačující. Žalovaná v nich nenašla rozpory nebo nesrovnalosti. Zrušení trvalého pobytu nezakazuje žalobci kontakt s rodinou, popřípadě s osobami, se kterými si během svého pobytu vytvořil vazby. Žalobce žije v ČR dlouhodobě, avšak za daných podmínek nelze délku pobytu považovat za skutečnost, která by mohla zapříčinit nezákonnost napadeného rozhodnutí. Žalobci byl na území ČR povolen trvalý pobyt jako příslušníku třetího státu, a nikoliv jako rodinnému příslušníku občana EU.

Replika žalobce

12. Žalobce v replice uvádí, že žalovaná opakuje argumenty uvedené v napadeném rozhodnutí. Žalobce jako osoba, která nemá žádné vazby na zpravodajské služby země jeho původu, má za to, že pokud by hypoteticky byl osobou s vazbami na tyto zpravodajské služby, tak blíže nespecifikovaná příslušná služba měla možnost zajistit dostačující důkazní materiál, aby přistihla žalobce na místě činu, a k prověřování jeho jednání v rámci trestního řízení. Situace, kdy neznámá služba, která má jednoznačně do detailů popsané několikaleté intenzivní a soustavné jednání žalobce, tyto informace nevyužije k zahájení trestního stíhání, se jeví jako „surrealistická“. Žalobce podal trestní oznámení na svoji osobu a ani v jednom případě nedošlo k prověřování těchto skutečností. Žalovaná zmiňuje vazby na zpravodajské služby země jeho původu, ale nespecifikuje, o jaké zpravodajské služby se jedná a v jakém postavení se má žalobce nacházet. Tvzení žalované jsou fabulace. Důvodnost nebezpečí by měla být jednoznačně prokázána. K použití informací od zpravodajských služeb jako důkazů bez dalšího zkoumání se obdobně staví i odborná literatura. Je namístě, aby soud případně provedl výslech žalobce za účelem objektivního zjišťování pravdivosti a věrohodnosti těchto informací. Žalobce se v žalobě podrobně vyjádřil k zásahu do rodinného života, ale žalovaná jeho tvrzení nevyvrátila. Zrušení oprávnění k trvalému pobytu na základě obecných obvinění týkajících se narušení státní bezpečnosti založených na informacích od neidentifikovaných zpravodajských služeb není izolovaným incidentem. Tento fenomén není sporadický. Žalobce navrhuje, aby soud učinil dotaz na Ministerstvo spravedlnosti ohledně počtu zahájených trestních řízení pro aktivity ohrožující státní bezpečnost. V důsledku nepřítomnosti konkrétních důkazů a nedostatečné transparentnosti řízení napadené rozhodnutí vykazuje s ohledem na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva

závažné nedostatky ve vztahu k principům spravedlivého procesu. Žalobce žádá soud o pečlivý a kritický přezkum dostupných informací, a to v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva a principy právního státu.

Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

13. Osoba zúčastněná na řízení (manželka žalobce) uvedla, že napadené rozhodnutí se jí bezprostředně týká. Se žalobcem žije ve společné domácnosti a žalobce jí vzhledem k jejímu pokročilému věku a nepříznivému zdravotnímu stavu pomáhá s vedením domácnosti. Je manželkou žalobce od roku 1976 a od roku 1999 oba žijí v ČR. Ani jeden z nich nikdy neměl problémy se zákonem a neprováděl rozvratnou činnost. Žalobce v roce 2007 přišel o práci ve společnosti s ruským kapitálem, jelikož se nehodlal podílet na protizákonných aktivitách. Napadené rozhodnutí představuje nucené vycestování z území ČR, neboť získání jiného pobytového oprávnění není možné. Nedokáže si představit, jakým způsobem by se mohla se žalobcem v době absence přímého spojení se zemí původu žalobce a uzavírání hraničních přechodů stýkat. Její zdravotní stav a finanční možnosti jí neumožňují cestování přes třetí země. Žalovaný se jí nedotázal, jak zrušení trvalého pobytu žalobci zasáhne do jejího života, což porušuje její právo na ochranu soukromého a rodinného života občanů EU. Zrušení trvalého pobytu žalobci představuje jednoznačný zásah do jejího rodinného života. Domáhá se proto zrušení napadeného rozhodnutí.

Dosavadní průběh řízení ve správním soudnictví

14. Rozsudkem ze dne 20. 3. 2024, č. j. 48 A 11/2023-73, zdejší soud zrušil napadené rozhodnutí, neboť dospěl k závěru, že ve správním spisu nemá dostatečnou oporu skutkový závěr žalované, že utajovaná informace obsahuje popis konkrétních skutkových zjištění učiněných zpravodajskou službou, popisuje konkrétní jednání žalobce, včetně určitého časového rámce, a že jednání s ohledem na charakter poskytnuté informace a specifický způsob obstarávání informací působí věrohodně a přesvědčivě.

15. NSS rozsudkem ze dne 31. 7. 2024, č. j. 6 Azs 111/2024-38, v rozsahu výroku zrušujícího napadené rozhodnutí a výroku o přiznání náhrady nákladů řízení žalobci rozsudek zdejšího soudu ze dne

20. 3. 2024 zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Dospěl přitom k závěru, že „[v] této věci však nebylo třeba popisovat veškerá dílčí jednání žalobce (postačovalo jejich typové vymezení), neboť je zřejmé, že vzhledem k povaze vazeb na zpravodajské služby Ruské federace nebylo třeba v detailní míře uvádět jednotlivá jednání žalobce. V daném případě utajovaná informace, s níž se Nejvyšší správní soud seznámil, podává ve svém souhrnu ucelený obraz o žalobcových kontaktech. Nebylo tedy nezbytné popisovat jednotlivé dílčí kontakty žalobce, neboť z konkrétně ověřitelných skutečností lze dostatečně spolehlivě dovodit zapojení žalobce do konkrétní struktury vazeb na zpravodajské služby Ruské federace. Krajský soud proto nepostupoval správně, zrušil-li rozhodnutí stěžovatelky z důvodu, že utajované informace neposkytovaly spolehlivý skutkový základ pro posouzení věci. Dle Nejvyššího správního soudu nelze s přihlédnutím k okolnostem nyní posuzovaného případu dovodit, že utajované informace neposkytovaly dostatečně přesný a spolehlivý skutkový základ pro právní posouzení věci. Pokud krajský soud zrušil rozhodnutí žalované toliko pro nedostatečnou konkrétnost utajovaných informací, znemožňujících mu vyhodnotit jejich věrohodnost, nelze s tímto závěrem vzhledem k obsahu a závažnosti utajované informace souhlasit.“

16. Usnesením ze dne 14. 10. 2024, č. j. 48 A 11/2023-102, soud osobě zúčastněné na řízení

jmenoval opatrovníka pro řízení. Opatrovník osoby zúčastněné na řízení následně předložil soudu lékařské zprávy, z nichž vyplývá potřeba celodenního dohledu nad ní a péče o ni. Současně s tím mimo jiné uvedl, že pobyt žalobce na území ČR je v jejím životním zájmu, přičemž se s touto otázkou žalovaná v napadeném rozhodnutí nevypořádala. V současnosti je u Okresního soudu Praha-západ podán návrh na jmenování žalobce jejím opatrovníkem. Není jí známo, jak může žalobce ohrozit bezpečnost ČR. Odkaz na skutečnost, že žalobci nebyl povolen pobyt jako rodinnému příslušníkovi občana EU, je zcela irelevantní.

Jednání

17. Na jednání dne 27. 11. 2024 strany setrvaly na svých dosavadních procesních stanoviscích.
18. Žalobce odkázal na obsah žaloby a mimo jiné poukázal na zásah do svého rodinného a soukromého života napadeným rozhodnutím. Po vydání napadeného rozhodnutí se zdravotní stav jeho manželky rapidně zhoršil a zhoršuje se každým měsícem. Už se nedokáže sama o sebe postarat. V ČR žalobce žije asi 23 let a nikdy neměl žádný problém se zákonem, nespáchal ani přestupek. Pokud by na něj měly bezpečnostní orgány nějaké otázky, může vše zodpovědět. Zdravotní stav manželky žalobce se zhoršoval od roku 2020, to znamená ještě před vydáním napadeného rozhodnutí. O tom, že manželka trpí určitou zdravotní komplikací, hovořil již během trvání správního řízení. Celá rodina žalobce žije v ČR, velkou část dospělého života strávil v ČR, manželka a syn získaly občanství ČR. Nesouhlasí s názorem žalovaného, že stačí, že získá jiné pobytové oprávnění. Zásahem do soukromého a rodinného života se žalovaná zabývala paušálním způsobem a nedostatečně. Napadené rozhodnutí se zakládá pouze na nějaké informaci (výsledek operativní činnosti orgánu činného v trestním řízení), jejíž pravdivost nelze ani ověřit. Žalobci byl zrušen trvalý pobyt, protože představuje jakési nebezpečí pro bezpečnost státu. Pokud by žalobce představoval takové nebezpečí pro stát, objektivně by proti němu bylo již dávno zahájeno trestní stíhání a byl by pravomocně odsouzen nebo by byl vyhoštěn z území ČR. Žalobce pracoval delší dobu pro společnost Gazprom a zřejmě měl nějaké styky se zástupci orgánů Ruské federace. Žalobce se však s nimi stýkal pouze obchodně v rámci své pracovní a obchodní činnosti. Operativní informace se zakládá pouze na nějakých domněnkách určité osoby, která něco slyšela a něco viděla. Podezření, že žalobce měl kontakt se zástupci státních složek Ruska nebo že je v současné době navázán na zpravodajskou službu Ruské federace, je nesmysl. Žalobce utekl z Ruské federace, protože byl odpůrcem režimu a vyhledával pro svou rodinu lepší svobodnou zemi. Zásah do soukromého a rodinného života převažuje nějakou operativní informací.
19. Žalovaná uvedla, že hodnotila dopady do soukromého rodinného života k datu vydání napadeného rozhodnutí, tudíž vycházela z podkladů, které byly poskytnuty. Pokud je namítáno zhoršení zdravotního stavu manželky žalobce poté, co bylo vydáno napadené rozhodnutí, tak se jedná o skutečnost, která nemohla být v řízení hodnocena. Z hlediska žalobních námitek to nepovažuje za důvodné, protože se jedná o nové skutečnosti, které vznikly po vydání rozhodnutí. Napadené rozhodnutí ruší nejvyšší pobytový status, což znamená, že nebylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění ani nebylo v rozhodnutí znemožněno řešení pobytové otázky jinými zákonnými způsoby. Žalobce měl opakovaně možnost vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí a uvést všechny rozhodné skutečnosti, a to včetně svých rodinných vazeb a situace v rodině, případně zdravotního stavu jeho manželky. Z těchto informací potom žalovaná vycházela, se všemi vyjádřeními se vypořádala a hodnotila dopady rozhodnutí do soukromého rodinného života žalobce na základě informací, které zjistila a byly jí poskytnuty. Není pravda, že se touto otázkou

nezabývala. Pokud jde o povinnost správního orgánu aktivně vyhledávat všechny rozhodné skutečnosti, odkázala na judikaturu NSS. Ta opakovaně konstatovala, že je věcí zejména účastníka řízení, aby sdělil správnímu orgánu všechny rozhodné skutečnosti, které mají být vzaty v úvahu, jelikož se jedná o soukromou až intimní sféru jednotlivce. Správnímu orgánu nemohou být tyto informace známy, tudíž je věcí účastníka řízení, aby všechno rozhodné v průběhu řízení doložil. Žalobci byl zrušen trvalý pobyt jako příslušníku třetí země, nikoliv jako rodinnému příslušníku občana EU. Možné ohrožení bezpečnosti státu není možné bagatelizovat. Žalovaná nevycházela z nějaké kusé informace, ale všechny informace byly přezkoumány NSS. Ten vynesl jednoznačný závěr, že zpochybňování utajovaných informací není na místě.

20. Opatrovník osoby zúčastněné na řízení mimo jiné uvedl, že z lékařských zpráv jednoznačně vyplývá, že se její zdravotní stav zhoršoval postupně od roku 2020. Nepříznivý zdravotní stav zúčastněné osoby tak evidentně existoval i v době vydání napadeného rozhodnutí, čímž se správní orgán nezabýval. Vzhledem ke zdravotnímu stavu osoby zúčastněné na řízení by zrušení povolení k trvalému pobytu žalobci by pro ni znamenalo „rozsudek smrti“. Žalovaná postupovala paušálním způsobem. Nezkoumala skutečný dopad na rodinný život žalobce. Co se týče zásahu do rodinného života žalobce, neměla by se žalovaná zaměřovat pouze na zdravotní stav jeho manželky, ale i na rodinné vazby v přímém slova smyslu. Žalobce v řízení před žalovanou odkazoval na to, že má pevné rodinné vazby na území ČR. Žijí tady oba synové, vnuk a manželka. I z toho hlediska by měl soud zkoumat dopad do rodinného života cizince. V případě žalobce se jedná o osobu, která žije na území ČR více než 20 let, osobu bezúhonnou, která nebyla trestně stíhána ani prověřována. Po zahájení řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu dobrovolně nabídla součinnost bezpečnostním službám, za což nebylo reagováno. Opatrovník osoby zúčastněné na řízení proto také žádá zrušení napadeného rozhodnutí.

Posouzení žaloby soudem

21. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou.
22. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). S ohledem na skutečnost, že podkladem napadeného rozhodnutí byly utajované informace, nebyl soud, pokud jde o jejich hodnocení a přezkum, vázán uplatněnými žalobními body (srov. rozsudek NSS ze dne 9. 4. 2009, č. j. 7 As 5/2008-63, č. 1951/2009 Sb. NSS). Ve zbylém rozsahu soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
23. Žaloba je důvodná.
24. Podle § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců ministerstvo vnitra platnost povolení k trvalému pobytu dále zruší, jestliže cizinec opakovaně závažným způsobem naruší veřejný pořádek nebo práva a svobody druhých anebo je důvodné nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu, za podmínky, že toto rozhodnutí bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince.
25. V projednávané věci je spornou zejména otázka, zda skutečnosti obsažené v utajovaných informacích skutečně odůvodňují závěr o existenci důvodného nebezpečí, že by žalobce mohl ohrozit bezpečnost státu. V tomto rozsahu byly žalobní body nedůvodné.

26. Smyslem a účelem soudní kontroly rozhodování na základě utajovaných informací je především zajistit, aby k tomu byly používány pouze informace skutečné a věrohodné a ne vyfabulované a aby tyto informace poskytovaly dostatečně přesný a spolehlivý skutkový základ pro právní posouzení věci (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 8. 2020, č. j. 6 Azs 226/2020-30). Za takových okolností by si již soud mohl učinit úsudek, zda jsou informace natolik věrohodné, aby mohly zasáhnout do osudu žalobce v podobě zrušení jeho pobytového oprávnění. Jakkoliv tedy není po příslušných orgánech požadován důkaz jistoty pravdivosti informací, musí být tyto informace podepřeny konkrétností, specifikací zdrojů a uvedením dalších okolností podporujících věrohodnost informace, aby existoval dostatečný podklad pro závěr, že daná eventualita je nejpravděpodobnějším vysvětlením skutkových zjištění (srov. rozsudek NSS ze dne 8. 9. 2016, č. j. 3 Azs 239/2015-35).
27. Soud se seznámil s utajovanými informacemi (evidovaných pod č. j. D65/2022-OAM, č. j. D16/2023-OAM a č. j. D42/2023-SO), z nichž žalovaná vycházela, dne 22. 1. 2024 a opakovaně dne 19. 3. 2024.
28. Na tomto místě soud připomíná, že NSS v rozsudku č. j. 6 Azs 111/2024-38, dospěl k závěru, že „[v] této věci však nebylo třeba popisovat veškerá dílčí jednání žalobce (postačovalo jejich typové vymezení), neboť je zřejmé, že vzhledem k povaze vazeb na zpravodajské služby Ruské federace nebylo třeba v detailní míře uvádět jednotlivá jednání žalobce. V daném případě utajovaná informace, s níž se Nejvyšší správní soud seznámil, podává ve svém souhrnu ucelený obraz o žalobcových kontaktech. Nebylo tedy nezbytné popisovat jednotlivé dílčí kontakty žalobce, neboť z konkrétně ověřitelných skutečností lze dostatečně spolehlivě dovodit zapojení žalobce do konkrétní struktury vazeb na zpravodajské služby Ruské federace. Krajský soud proto nepostupoval správně, zrušil-li rozhodnutí stěžovatelky z důvodu, že utajované informace neposkytovaly spolehlivý skutkový základ pro posouzení věci. Dle Nejvyššího správního soudu nelze s přihlédnutím k okolnostem nyní posuzovaného případu dovodit, že utajované informace neposkytovaly dostatečně přesný a spolehlivý skutkový základ pro právní posouzení věci. Pokud krajský soud zrušil rozhodnutí žalované toliko pro nedostatečnou konkrétnost utajovaných informací, znemožňujících mu vyhodnotit jejich věrohodnost, nelze s tímto závěrem vzhledem k obsahu a závažnosti utajované informace souhlasit.“ Tyto závěry jsou pro zdejší soud v dalším řízení závazné a není prostor s nimi jakkoliv polemizovat či je zpochybňovat (srov. § 110 odst. 4 s. ř. s.). Žalobní námitky jsou proto nedůvodné.
29. Jelikož dle závazného názoru zrušujícího rozsudku NSS „z konkrétně ověřitelných skutečností lze dostatečně spolehlivě dovodit zapojení žalobce do konkrétní struktury vazeb na zpravodajské služby Ruské federace“, platí, co zdejší soud uvedl již ve zrušeném rozsudku ze dne 20. 3. 2024 (byť tehdy nad rámec nezbytného odůvodnění):
30. NSS v rozsudku ze dne 21. 4. 2022, č. j. 10 Azs 47/2022-33, uvedl, že „na Ukrajinu dne 24. 2. 2022 zaútočila vojska Ruské federace a vypukla válka, která zasahuje celé její území. Z Ukrajiny proudí do Evropy milióny uprchlíků. Jde o válečný konflikt dvou států, který nemá v Evropě po roce 1945 obdobu. [...] Probíhající ruská invaze na Ukrajinu je přitom notoriitou, kterou není třeba dokazovat.“
31. Evropská rada tento útok země původu žalobce označila za „nevyprovokovanou a neodůvodněnou vojenskou agresi Ruska vůči Ukrajině“ [srov. např. Závěry Evropské rady. Mimořádné zasedání Evropské rady (24. února 2022), Brusel 24. února 2022 (OR. en), EUCO 18/22, CO EUR 16 CONCL 3]. V rámci Rady Evropy na základě závěrů Parlamentního shromáždění ze dne 15. 3. 2022 o důsledcích agrese Ruské federace vůči

Ukrajíně [Opinion 300 (2022)] Výbor ministrů rozhodl dne 16. 3. 2022 o zániku členství Ruské federace v Radě Evropy z důvodu její agrese vůči Ukrajině [Resolution CM/Res(2022)2 on the cessation of the membership of the Russian Federation to the Council of Europe].

32. Vedle toho je skutečností obecně známou, kterou není třeba dokazovat a o níž dlouhodobě informují rovněž česká média veřejné služby, že Ruská federace zařadila ČR na *seznam nikoli přátelských zemí*.
33. Za takové situace se zdejšímu soudu závěr, že činnost občana Ruské federace s povoleným trvalým pobytem na území ČR zapojeného do konkrétní struktury vazeb na zpravodajské služby Ruské federace může vyvolat důvodné nebezpečí, že by tato osoba mohla ohrozit bezpečnost státu (tj. ČR), nejeví jako nelogický, neodůvodněný nebo nezákonný.
34. Jen pro úplnost soud dodává, že pro naplnění skutkové podstaty § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců je zcela nerozhodné, že žalobce (či jiné osoby) byl, či nebyl soudně trestán, bylo, či nebylo rozhodnuto o jeho přestupku, bylo, či nebylo v jeho věci vedeno trestní řízení apod. Důvodné nebezpečí ohrožení bezpečnosti státu může nastat bez ohledu na vedení trestního či přestupkového řízení. Tato řízení jsou zcela nezávislá, a může tak dojít k naplnění podmínek pro zrušení trvalého pobytu z uvedeného důvodu, aniž by zde bylo rozhodnutí o spáchání trestného činu či správního deliktu nebo řízení o nich. Zrušení trvalého pobytu z tohoto důvodu může postihnout jak ty osoby, které se trestné činnosti ohrožující bezpečnost státu dopustily, tak ty, v jejichž věci žádné takové sankční řízení neprobíhalo. Pro naplnění této skutkové podstaty postačuje existence pouhého *důvodného nebezpečí* ohrožení bezpečnosti státu, a zákon o pobytu cizinců tak nevyžaduje její existující ohrožení. Uvedená skutková podstata tak má povahu preventivní. Nemusí být prokázáno skutečné ohrožení ani úmysl porušovat právní řád ČR (k tomu srov. obdobně nález čsl. Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 1937, sp. zn. 2310/35, Boh. A 13071/1937). Ve vztahu k těmto otázkám proto soud navržené důkazní prostředky (dotazy na Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti a zpravodajské služby) neprovedl. Žalobní námitky jsou nedůvodné.
35. Jako důvodnou však soud shledal žalobní námitku ohledně nedostatečného posouzení dopadů napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce.
36. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.
37. Podle čl. 8 Úmluvy každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.
38. Na tomto místě soud připomíná, že pro přezkum správního rozhodnutí soudem je podle

§ 75 odst. 1 s. ř. s. rozhodný skutkový stav v době vydání napadeného rozhodnutí, to platí i v případě posuzování zásahu rozhodnutí o pobytovém oprávnění do soukromého a rodinného života cizince (srov. např. rozsudky NSS ze dne 23. 4. 2020, č. j. 7 Azs 49/2020-35, ze dne 28. 8. 2020, č. j. 8 Azs 135/2019-43, nebo ze dne 26. 11. 2020, č. j. 1 Azs 302/2020-45). K prolomení zásady uvedené v § 75 odst. 1 s. ř. s. v kontextu možného porušení čl. 8 Úmluvy by mohlo dojít pouze za zcela výjimečných okolností, které však nebyly v posuzované věci dány (srov. rozsudek NSS ze dne 9. 2. 2021, č. j. 2 Azs 245/2020-41 a judikaturu tam uvedenou). Žalovaná má proto pravdu v tom směru, že soud mohl přihlédnout pouze k těm skutečnostem, které zde byly ke dni vydání napadeného rozhodnutí.

39. Povinnost posoudit dopad rozhodnutí ve věci pobytového oprávnění cizince do jeho soukromého a rodinného života slouží jako korektiv, který nastupuje v případě, kdy jsou splněny podmínky pro zrušení povolení k trvalému pobytu. Hodnocení přiměřenosti napadeného rozhodnutí totiž

představuje vyvažování dvou protichůdných zájmů (veřejného zájmu na ochraně bezpečnosti státu a individuálního zájmu cizince na ochraně jeho soukromého a rodinného života).

40. V oblasti zásahů do soukromého a rodinného života cizince existuje bohatá judikatura Evropského soudu pro lidská práva, která stanoví řadu kritérií pro posuzování souladu zásahů do soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy (srov. např. *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, rozsudek, 31. 1. 2006, č. 50435/99, § 39; *Nunez proti Norsku*, rozsudek, 28. 6. 2011, č. 55597/09, § 70; *Konstantinov proti Nizozemsku*, rozsudek, 26. 4. 2007, č. 16351/03, § 52; či *Üner proti Nizozemsku*, rozsudek velkého senátu, 18. 10. 2006, č. 46410/99, body 57-58; blíže srov. Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J. Bobek, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, str. 958-959). V této souvislosti zdejší soud připomíná, že přezkum rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu je z povahy věci intenzivnější než přezkum rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu (či rozhodnutí o neudělení vstupu na území), neboť onom případě jde přirozeně o daleko závažnější zásah do práv jednotlivce (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 9. 2011, č. j. 7 As 112/2011-65, nebo nález Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11).
41. Podle judikatury NSS a Evropského soudu pro lidská práva musí být v cizineckých věcech brány v potaz zejména následující faktory: (1) povaha a závažnost dotčeného veřejného zájmu (např. závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem); (2) délka pobytu cizince v hostitelském státě; (3) doba, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchaní trestného činu a chování cizince v průběhu této doby; (4) stěžovatelova rodinná situace (např. doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující opravdovost rodinného života páru); (5) počet nezletilých dětí a jejich věk; (6) rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život cizince narušen (tj. vliv na ekonomický, osobní a rodinný život jednotlivce, včetně vlivu na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo zůstat v hostitelském členském státě na základě samostatného pobytového oprávnění); (7) rozsah a intenzita vazeb na hostitelský stát (příbuzní, návštěvy, jazykové znalosti apod.); (8) imigrační historie dotčených osob (např. porušení imigračních pravidel v minulosti); a (9) věk a zdravotní stav dotčeného cizince [srov. zejména *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, rozsudek, 31. 1. 2006, č. 50435/99, § 39; a *Üner proti Nizozemsku*, rozsudek velkého senátu, 18. 10. 2006, č. 46410/99, body 57 a 58]. Tato kritéria sice byla vytvořena

primárně v souvislosti s přezkumem vyhoštění cizinců, nicméně NSS je soustavně považuje za aplikovatelná i na rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu. I samotné zrušení povolení k pobytu může svými důsledky (např. existenčním ohrožením cizince a jeho rodiny) za určitých okolností samo o sobě představovat natolik intenzivní zásah do soukromého a rodinného života cizince, že půjde o nepřiměřený zásah ve smyslu § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců *in fine* vykládaného souladně s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva k čl. 8 Úmluvy (srov. rozsudek NSS ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39).

42. Soud na tomto místě považuje dále za nezbytné připomenout, že současnou koncepci právní úpravy povolení k trvalému pobytu v zákoně o pobytu cizinců s sebou přinesla jeho novela provedená zákonem č. 161/2006 Sb., jejímž cílem bylo mimo jiné upravit oblast povolování trvalých pobytů v návaznosti na směrnici Rady 2003/109/ES o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty (dále jen „směrnice 2003/109/ES“). Touto novelou byl do zákona o pobytu cizinců zaveden rovněž institut dlouhodobě pobývajícího rezidenta (srov. důvodovou zprávu k vládnímu návrhu zákona In: Poslanecká sněmovna PČR, 2005, IV. volební období, tisk č. 1107). Z rozsudku NSS ze dne 15. 6. 2016, č. j. 9 Azs 95/2016-29, pak vyplývá, že tím, že zákonodárce zákonem č. 161/2006 Sb. instituty trvalého pobytu a postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta provázal, musí být řízení o povolení k trvalému pobytu v souladu s požadavky směrnice 2003/109/ES a § 68 a násl. zákona o pobytu cizinců je třeba vykládat za použití nepřímého účinku směrnice 2003/109/ES.
43. Zároveň přitom platí, že *„pokud státní příslušníci třetích zemí splní podmínky a dodrží postupy upravené v této směrnici, mají nárok na přiznání právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta, jakož i další práva, která vyplývají z přiznání tohoto právního postavení“* (rozsudek Soudního dvora EU ze dne 26. 4. 2012, C-508/10 *Komise vs. Nizozemsko*, bod 68).
44. Podle čl. 6 odst. 1 směrnice 2003/109/ES mohou členské státy zamítnout přiznání právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta z důvodu veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti. Při přijímání takového rozhodnutí členský stát posoudí závažnost nebo druh protiprávního jednání proti veřejnému pořádku nebo veřejné bezpečnosti nebo nebezpečí, které od také osoby hrozí, s přiměřeným ohledem na délku pobytu a vazby na zemi pobytu.
45. Z toho podle zdejšího soudu vyplývá, že zrušením trvalého pobytu bylo žalobci odňato oprávnění k pobytu, na které měl za splnění právem stanovených podmínek právní nárok. Žalovaná mohla zároveň k tomuto kroku přistoupit pouze za předpokladu, že posoudí mimo jiné existenci vazeb žalobce na ČR (srov. např. rozsudek Soudního dvora EU ze dne 3. 9. 2020, C-503/19 a C-592/19, *Subdelegación del Gobierno en Barcelona*, bod 43).
46. Soud přihlédl dále k tomu, že čl. 8 Úmluvy zajišťuje obdobné procedurální záruky jako čl. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 16. 5. 2024, *Mirzoyan proti České republice*, rozsudek, stížnosti č. 15117/21 a č. 15689/21, § 82). Z toho pak vyplývá, že posouzení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života nemůže být pouze formální, přičemž dotčená osoba musí být vyslyšena a musí být přezkoumány možné argumenty proti zrušení pobytu (srov. obdobně rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 2. 9. 2010, *Kaushal a ostatní proti Bulharsku*, stížnost č. 1537/08, § 49).
47. Konečně předcházející řízení mělo povahu řízení zahajovaného z moci úřední, a to ve věci

zrušení nárokového pobytového oprávnění, které je nadto často v rozhodovací činnosti žalované, Ministerstva vnitra či judikatuře správních soudů označované za „nejvyšší pobytový titul“. Ze všech řízení ve věcech pobytu cizinců je proto v řízení o zrušení trvalého pobytu občanů třetích států třeba v nejširší možné míře uplatnit zásadu materiální pravdy podle § 3 správního řádu (povinnost postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti) a povinnost podle § 50 odst. 3 věty druhé správního řádu, podle které v řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.

48. Žalovaná napadeným rozhodnutím v souladu s § 77 odst. 3 zákona o pobytu cizinců žalobci stanovila lhůtu k vycestování. Podle citovaného ustanovení měla rovněž povinnost udělit žalobci výjezdní příkaz, přičemž žalobce byl povinen ve stanovené lhůtě vycestovat. Takovou situaci je přitom třeba vyložit tak, že zrušení trvalého pobytu žalobce a s tím spojené odnětí postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta bylo spojeno s navrácením ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí /srov. např. rozsudek Soudního dvora EU ze dne 18. 12. 2014, C-562/13, *Abdida*, a dále Pořízek, P. Výklad výhrady veřejného pořádku v jednotlivých ustanoveních zákona o pobytu cizinců [část III. Třetizemci – odepření vstupu, ukončení přechodného bezvízového pobytu – § 19, krátkodobá víza a související aspekty (předchozí konzultace – čl. 22 vízového kodexu, soudní výluka – § 171 odst. 2 a 3)]. In: Jílek, D., Pořízek, P. (eds.) *Ročenka uprchlického a cizineckého práva* 2019. Kancelář veřejného ochránce práv–Wolters Kluwer: Brno–Praha, 2020, s. 33-41/. Předcházející řízení bylo proto řízením, v němž má být z moci úřední uložena povinnost.
49. Soud se vycházejí z uvedených kritérií zabýval otázkou, zda napadené rozhodnutí není zatíženo vadou řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti, a shledal, že právě v části týkající se posouzení případného dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce trpí rozhodnutí nedostatkem důvodů v takovém rozsahu a intenzitě, jež je činí věcně nepřezkoumatelným.
50. Co se týče posuzování dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince, stojí judikatura správních soudů na stanovisku, že správní orgán při zjišťování podstatných skutečností zpravidla může vycházet jen z toho, co uvede a osvědčí účastník. Nelze proto vady napadeného rozhodnutí zakládat na těch skutečnostech, které žalobce neuplatnil v předcházejícím správním řízení, ač tak učinit mohl (srov. např. rozsudek NSS ze dne 7. 9. 2023, č. j. 9 Azs 175/2023-34, na který odkazovala žalovaná). To však neplatí pro ty relevantní skutečnosti, které jsou správnímu orgánu v době rozhodování známy nebo v průběhu správního řízení vyšly najevo (srov. rozsudek NSS ze dne 7. 4. 2011, č. j. 5 As 7/2011-48). Třebaže soud akcentuje zásadu, že pouze bdělým účastníkům náleží práva a mají o ně řádně pečovat, tedy i žalobce zjevně měl a mohl být v průběhu řízení aktivnější a příčinnější při uvádění a prokazování skutečností, týkajících se jeho soukromí, rodinné situace či potenciálního dopadu zrušení povolení k trvalému pobytu na život manželky, popřípadě dalších členů rodiny, nelze mu nyní odepřít ochranu veřejného subjektivního práva, jestliže je ze správního spisu zřejmé, že posouzení vazeb žalobce na ČR jeho rodinný a soukromý život bylo pouze formální, přičemž žalovaná dostatečně nezjišťovala skutečnosti ve prospěch žalobce.
51. Aniž by soud předjímal konečné stanovisko ohledně přiměřenosti rozhodnutí z hlediska

zásahu do soukromého nebo rodinného života žalobce, je zřejmé, že stávající odůvodnění napadeného rozhodnutí, neobstojí, jelikož závěr, že dopad rozhodnutí není nepřiměřený, žalovaná nepodložila dostatečnými důvody. Způsob, jakým se žalovaná vypořádala s otázkou dopadů rozhodnutí, nemohl soud akceptovat z následujících důvodů.

52. Z provedeného dokazování [návrh na omezení svéprávnosti a jmenování opatrovníka manželky žalobce k Okresnímu soudu Praha-západ; lékařská zpráva MUDr. I. H. ze dne 3. 6. 2024; záznam o výjezdu Zdravotnické záchranné služby Středočeského kraje, p.o., ze dne 1. 9. 2024; lékařská zpráva MUDr. J. K. ze dne 3. 9. 2024; lékařský nálezný pro posouzení zdravotního stavu ve věcech sociálního zabezpečení MUDr. J. K. ze dne 19. 11. 2024] vyplývá, že manželka žalobce se v posledních letech potýká s vážnými zdravotními problémy (Alzheimerova demence). Léčba je aktuálně pouze symptomatická a neexistuje léčebná modalita, která by stav pacientky zlepšila. V současné době je manželka žalobce plně závislá na péči jiné osoby. Soud přitom zjistil, a to považuje za jednu z rozhodujících skutečností, že její zdravotní stav se zhoršoval již přibližně od roku 2020.
53. Bylo pochopitelně na žalobci, aby tyto skutečnosti žalované sdělil již ve fázi předcházejícího správního řízení. Z judikatury však vyplývá, že žalovaná měla vycházet i z těch skutečností, které jí byly v době rozhodování známy nebo v průběhu správního řízení vyšly najevo (srov. výše). Bezpochyby tak měla vycházet i z těch skutečností, které jí známy být měly. Zároveň z výše uvedeného plyne, že posouzení vazeb žalobce na ČR jeho rodinný a soukromý život nemohlo být pouze formální, přičemž žalovaná měla dostatečně zjistit rovněž skutečnosti ve prospěch žalobce. Tak tomu však nebylo, neboť žalovaná vycházela pouze „z dostupných informací z informačních systémů“, přičemž dospěla k závěru, že „*nevyšla najevo žádná silná závislost členů rodiny*“ na žalobci (str. 9 napadeného rozhodnutí). Manželce žalobce bylo dne 23. 3. 2021 uděleno státní občanství ČR (str. 4 napadeného rozhodnutí). Ač mohl být zjevně aktivnější, žalobce již v předcházejícím správním řízení namítl, že manželka je odkázána na jeho péči (srov. str. 7 napadeného rozhodnutí), stejně tak namítal existenci svého rodinného života i ve vztahu k dalším osobám. Žalovaná však vůbec nezjišťovala, respektive to ze správního spisu není vůbec patrné, skutečnosti zjištěné v průběhu naturalizačního řízení vztahující se k rodinnému životu žalobce a jeho manželky. Ty má přitom ve své dispozici totožný správní úřad, tj. správní úřad, jehož je žalovaná organizační součástí (srov. § 170a odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Vzhledem k povaze zrušovaného pobytového oprávnění a k souvisejícímu charakteru předcházejícího řízení a s ohledem na výše uvedená zákonná a judikturní východiska bylo podle soudu rovněž vhodné, aby byl v průběhu předcházejícího řízení se žalobcem a jeho manželkou proveden účastnický výslech (srov. např. rozsudek NSS ze dne 21. 10. 2022, č. j. 5 Azs 137/2022-40). V případě takového vedení předcházejícího správního řízení by žalovaná měla k dispozici další rozhodné skutečnosti, s nimiž by si mohla vytvořit přiměřený obraz o existujícím soukromém a rodinném životě žalobce. Je přitom vysoce pravděpodobné, že by v takovém případě zjistila rovněž okolnosti týkající se zhoršujícího se zdravotního stavu manželky žalobce. Rovněž soudu není jasné, zda závěr žalované uvedený v odůvodnění napadeného rozhodnutí, že *nevyšla najevo žádná silná závislost*, znamená to, že nějaká závislost členů rodiny na žalobci najevo vyšla. Pak však není zřejmé jaká.
54. Z uvedených důvodů pasáž odůvodnění napadeného rozhodnutí věnující se případným dopadům rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce nelze v tomto konkrétním případě pokládat za dostačující. Z napadeného rozhodnutí nejsou seznatelné dostatečné důvody, jež vedly k závěru (který jinak nemusí být *a priori* nesprávný), že dopad rozhodnutí

do života žalobce není nepřiměřený. Napadené rozhodnutí je proto z uvedených důvodů nepřezkoumatelné.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

55. S ohledem na výše uvedené soud napadené rozhodnutí zrušil podle § 78 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a věc žalované podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil k dalšímu řízení. Právním názorem vysloveným v tomto rozsudku je žalovaná vázána (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
56. Soud nepřistoupil k přerušení řízení do skončení řízení o návrhu na omezení svéprávnosti manželky žalobce. Jak vyplývá z výše uvedeného, otázka zda a kdy bude manželka žalobce omezená ve svéprávnosti, není pro rozhodnutí zdejšího soudu významné, protože soud při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel ze skutkového stavu ke dni vydání rozhodnutí. Soud dále neprovedl důkaz výsledkem žalobce a opatrovníka osoby zúčastněné na řízení, neboť výsledek těchto stran je možný pouze tehdy, jestliže dokazovanou skutečnost nelze prokázat jinak [srov. přiměřeně § 131 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) ve spojení s § 64 s. ř. s.]. S ohledem na výše uvedené závěry soudu by pak tento důkaz byl nadto nadbytečný. Žalobce i opatrovník osoby zúčastněné na řízení měli možnost se vyjádřit, a všechny rozhodné skutečnosti tak soudu sdělit.
57. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a proto mu soud přiznal náhradu nákladů řízení ve výši 24 570 Kč. Tato částka se skládá ze zaplacených soudních poplatků v celkové výši 4 000 Kč a nákladů zastoupení ve výši 20 570 Kč. Ty tvoří odměna za 5 úkonů právní služby po 3 100 Kč [převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby, repliky a vyjádření ke kasační stížnosti (řízení sp. zn. 6 Azs 111/2024) a účast na jednání soudu podle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném do 31. 12. 2024 (dále jen „advokátní tarif“)] a dále náhrada hotových výdajů za 5 úkonů právní služby po 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupce žalobce je plátcem DPH. Žalobci proto náleží rovněž náhrada za tuto daň ve výši 3 570 Kč (21 % z částky 17 000 Kč). Náhradu nákladů řízení soud uložil žalované zaplatit žalobci ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.) k rukám jeho zástupce (§ 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.).
58. Vzhledem k tomu, že soud osobě zúčastněné na řízení neuložil žádnou povinnost, nevzniklo jí ve smyslu § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu nákladů. Stejně tak soud neshledal ani existenci důvodů hodných zvláštního zřetele a ani osoba zúčastněná na řízení takové důvody netvrdila.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 27. listopadu 2024

JUDr. David Kryška, v. r.
samosoudce